

Súd: Okresný súd Rožňava  
Spisová značka: 12P/109/2021  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7821202307  
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2021  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Svičinová  
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2021:7821202307.3

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Antóniou Svičinovou vo veci starostlivosti súdu o mal. dieťa: Q. B. X., N.. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, Šafárikova 112, 048 01 Rožňava, dieťa rodičov: matka - Z. Š., N.. XX.XX.XXXX, A. T., Z. XXXX/X, otec - Q. X., N.. XX.XX.XXXX, A. T. XX, t.č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Sučany, Družstevná 1611/2, Sučany, v konaní na návrh otca o zníženie výživného, takto

### rozhodol:

- I. Návrh zamietam.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

### odôvodnenie:

1. Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 06.08.2021 otec podal návrh na zníženie výživného voči maloletého na sumu 40,00 eur od podania návrhu.
2. Svoj návrh odôvodnil tým, že nie je v jeho schopnostiach a možnostiach, aby platil výživné v stanovenom rozsahu. V súčasnej dobe je v ústave na výkon trestu odňatia slobody za trestný čin zanedbania povinnej výživy. Uvedomuje si, že svojim konaním porušil predpisy a synovi mal riadne poslať výživné. V období pred nástupom bol živnostník. Pre nepriaznivú situáciu s Covid 19 nemal takmer žiaden príjem. Súčasne v tom období požíval alkoholické nápoje. Uvádza, že vo výkone trestu je za tri trestné činy, prvý je nedbanlivostný trestný čin ublíženia na zdravý, ďalšie dve sú zanedbanie povinnej výživy.
3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a prečítaním listín zo súdneho spisu a po takto vykonanom dokazovaní bol zistený nasledovný skutkový a právny stav.
4. Otec dieťaťa na pojednávaní konanom dňa 12.10.2021 uviedol nasledovné: Žiadam, aby súd znížil výživné z mojej strany na mal. dieťa z dôvodu, že sa momentálne nachádzam v ÚVTOS a neustále sa mi zhoršuje finančná situácia. Vo výkone trestu sa nachádzam od 08.06.2020. Tu sa nedá dostatočne zarobiť, aby som uhradil výživné v takejto výške, zároveň mám aj dlh na výživnom vo výške asi 3.800,00 eur, o čom bol predložený aj doklad.
5. Matka na predmetnom pojednávaní uviedla: S podaným návrhom nesúhlasím. Syn v súčasnosti navštevuje 9. ročník, čiže pôjde na strednú školu. Zvyšujú sa náklady na jeho ošatenie a vyživovanie, keďže v súčasnosti má výšku meter osemdesiat. Rovnako je to aj s jeho zdravotným stavom, kupujem lieky, vitamíny a pod. Výdavky sú také aké som uvádzala vo svojom písomnom vyjadrení.

6. Na otázku súdu otec na predmetnom pojednávaní uviedol: Nikdy to výživné neplatil presne, nikdy neprišla celá suma. Od kedy je vo výkone trestu, dostávam náhradné výživné z úradu práce, sporadicky od otca príde nejakých 25,00 eur. Od času, kedy bol právoplatný posledný rozsudok v roku 2018, kde bol otec zaviazaný výživným na sumu 120,00 eur, tieto nikdy pravidelne neplatil. Náhradné výživné už nepoberám, keďže mi bolo zamietnuté, naposledy som ho dostala v júni.

7. Na otázku súdu, s kým žije matka v spoločnej domácnosti, matka uvádza: S manželom a ešte s ďalším 5 ročným synom.

8. Z vyjadrenia matky vyplynulo, že otec v roku 2016 prepísal časť zdedeného majetku po svojich rodičoch na svojho brata. Na otázku súdu otec uvádza: Áno, bolo to tak. Zdedil som polovicu rodinného domu, tento svoj podiel som prepísal na svojho brata, keďže som bol bratovi dlžný. K doplňujúcej otázke súdu za čo bol dlžný bratovi, otec uvádza: Kúpil som auto, brat mi požičal peniaze, bola to suma asi 8.000,00 eur.

9. Z predloženej správy ÚVTOS pre mladistvých, Sučany, doručenej súdu dňa 09.09.2021 vyplýva, že toho času sa otec dieťaťa nachádza v predmetnom ústave, kde je súčasne pracovne zaradený od 05.08.2020 - 08.11.2020, od 19.11.2020 - 26.12.2020, od 04.01.2021 - po súčasnosť. Za uvádzané obdobie uhradil otec výživné na základe exekučného príkazu spolu v sume 224,34 eur.

10. Súd sa na pojednávaní konanom dňa 12.10.2021 oboznámil s podaním právneho zástupcu otca v inom súdnom konaní zo dňa 08.10.2021, z ktorého vyplýva, že zostatok pohľadávky na výživnom v exekúcii vedenej voči otcovi ako povinnom, je v sume 3.316,12 eur, z toho pohľadávka oprávneného je v sume 2.665,96 eur. Ďalej z podania vyplýva, že v rámci dedičského konania má byť otcovi ako dedičovi vyplatená určitá čiastka, ktorá bude následne použitá na úhradu dlhov, aj dlhu na výživnom.

11. Z predloženej správy kolízneho opatrovníka o šetrení pomerov zo dňa 14.9.2021 vyplýva, že maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu matky Z. Š., N.. XX.XX.XXXX, A. T., Z. X a otca Q. X., N.. XX.XX.XXXX, A. T. XX, t.č vo ÚVTOS pre mladistvých Sučany. Rozsudkom Okresného súdu Rožňava, sp. zn. 7P/225/2015-32 zo dňa 21.07.2015, právoplatným dňa 11.08.2015, súd schválil dohodu uzavretú medzi rodičmi maloletého, v zmysle ktorej bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky, otec maloletého bol zaviazaný prispievať na jeho výživu po 40,00 eur mesačne od 01.07.2015 vopred, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca do rúk matky. Rozsudkom Okresného súdu Rožňava, sp. zn. 7P/203/2018-57 zo dňa 23.10.2018, právoplatným dňa 29.10.2018, súd zmenil rozsudok tunajšieho súdu 7P/225/2018-32 zo dňa 21.07.2015 vo výroku o výživnom tak, že zvýšil výživné na maloleté dieťa zo strany otca na 120,00 eur mesačne od 01.08.2018 vopred, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca do rúk matky. Tým istým rozsudkom súd zaviazal otca zaplatiť nedoplatok na výživnom na maloletého za obdobie od 01.09.2018 do 31.10.2018 v úhrnnej sume 190,00 eur v mesačných splátkach po 30,00 eur mesačne splatných spolu s bežným výživným od právoplatnosti tohto rozsudku do rúk matky, pod následkami straty výhod splátok. Dňa 10.09.2021 sa v zmysle predvolania v čase o 10.00 hod. dostavila na tunajší ÚPSVaR matka maloletého dieťa, ktorá vo veci podaného návrhu o zníženie výživného uviedla, že predmetný návrh spoločne s písomnosťami jej ku dňu pohovoru na úrade neboli zatiaľ zo strany konajúceho súdu doručené. Zo strany kolízneho opatrovníka jej bola ponúknutá možnosť, aby sa matka maloletého dieťaťa s písomne podaným návrhom otca oboznámila, využila túto možnosť. Následne vo veci podaného návrhu uviedla, že s návrhom otca nesúhlasí, práve naopak v súvislosti s maloletým dieťaťom jej stúpili každodenné opodstatnené náklady súvisiace s jeho vekom, dospievaním, rastom, stravou, ošatením, aktuálne je maloleté dieťa žiakom 9. ročníka základnej školy, pomaly začínajú riešiť jeho ďalšie štúdium na strednej škole. Z uvedených dôvodov s návrhom otca o zníženie výživného matka nesúhlasí. Matka aj s maloletým dieťaťom, svojim manželom C. Š., N.. XX.XX.XXXX a ich spoločným maloletým dieťaťom C. Š., N.. XX.XX.XXXX žijú v spoločnej domácnosti na adrese T., Z. X, v 3 - izbovom byte s príslušenstvom, ktorý je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Manželia vedú spoločnú domácnosť, hospodária spoločne. Maloletý Q. B.Á. má s manželom matky vytvorený veľmi dobrý, kamarátsky vzťah. Ďalšia osoba s nimi nežije v spoločnej domácnosti. Matka maloletého dieťaťa je zamestnaná ako operátor kontaktného centra pre spoločnosť Cystal Call, s.r.o, momentálne pracuje z domu, jej čistý mesačný príjem činí 600 - 650,00 eur mesačne. Je tiež poberateľkou prídavku na dieťa vo výške 51,00 eur mesačne vo vzťahu k obojom svojim maloletým deťom vyplácané z tunajšieho ÚPSVaR. Manžel matky maloletého dieťaťa je zamestnaný na Finančnej správe Slovenskej republiky ako colník,

jeho čistý mesačný príjem činí cca 1.000,00 eur mesačne. Podrobný zoznam svojich výdavkov prednesie matka maloletého dieťaťa na súdnom pojednávaní. Maloletý Q. B. je v tomto školskom roku žiakom 9. ročníka Základnej školy na Zlatej ulici v Rožňave, má priemerné vyučovacie výsledky, stravuje sa v školskej jedálni. Po ukončení základnej školy by chcel navštevovať Strednú odbornú školu technickú v Rožňave, prípadne v Košiciach, odbor elektrotechnik, príp. automechanik. Aktuálne je sledovaný v detskej kardiologickej ambulancii MUDr. Ugorčákovej v Rožňave, nakoľko mu bol v útlom detstve diagnostikovaný šelest na srdci, kontroly, resp. preventívne prehliadky absolvujú každé dva roky. Inak je maloleté dieťa zdravé, prekonáva len bežné detské ochorenia, lieky pravidelne neužíva, len vitamíny C, D, B komplex a iné, nakoľko je veľmi vysoký, čím matke vznikajú ďalšie výdavky. V tejto súvislosti tiež matka uviedla, že s maloletým boli v minulosti na konzultácii u psychologičky, nakoľko maloleté dieťa neposlúchalo, uzavrelo sa do seba, bolo nervózne, plačlivé, aktuálne je táto situácia zastabilizovaná. Vo veci vyživovacej povinnosti otca voči maloletému dieťaťu matka uviedla, že v mesiaci 08/2021 ukončila poberanie náhradného výživného, kedy spoločne s manželom prekročili príjem, do výšky ktorého mala nárok na výplatu uvedenej dávky, z toho dôvodu jej bola výplata náhradného výživného ukončená. Maloleté dieťa od svojho otca dlhodobo nedostáva ani darčeky, a to ani na narodeniny, meniny, príp. Vianoce. Vo veci stykov otca s maloletým dieťaťom matka uviedla, že maloleté dieťa má vedomosť o tej skutočnosti, že je jeho otec v ÚVTOS, otec mu z výkonu trestu 2 krát poslal list, 1 krát zaslal list matke dieťaťa. Maloleté dieťa svojmu otcovi na listy neodpísalo, ani na podnet matky s tým, že mu nemá čo napísať, už nie je malé dieťa. Pred nástupom otca do ÚVTOS sa stýkali sporadicky, maloletý syn musel chodiť so svojim otcom na pivo, veľa krát bol otec pod vplyvom alkoholických nápojov, aj so svojimi partnerkami. Tieto styky sa realizovali v mieste bydliska otca, v obci T., ale v tom čase otec nezabezpečoval riadnu starostlivosť o svoje dieťa, zanedbával ho po hygienickej stránke, býval po návšteve u otca chorý, dehydrovaný, otec dieťaťa bol často opitý. Vo voľnom čase sa maloleté dieťa venuje skateboardingu, hraníu s mobilom, chodí von s kamarátmi. Na základe vykonaného pohovoru s matkou maloletého dieťaťa je zrejmé, že tá zabezpečuje riadnu starostlivosť o svoje maloleté dieťa s prihliadnutím na jeho ďalší zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin. Kolízny opatrovník zastáva názor, že zníženie výživného nie je v záujme maloletého dieťaťa, práve naopak, s prihliadnutím na čas od poslednej súdnej úpravy výživného sa vytvára priestor pre prípadné zvýšenie výživného. Otec maloletého dieťaťa sa vlastným, opakovane nezodpovedným správaním z výslovne subjektívnych dôvodov ocitol v nepriaznivej životnej situácii, v ktorej sa aktuálne nachádza, čo však nepovažujeme za dôvod, aby súd podanému návrhu vo veci samej vyhovel. Na základe uvedených skutočností kolízny opatrovník navrhuje podaný návrh zamietnuť v plnom rozsahu, nakoľko zníženie výživného nesleduje najlepší záujem dieťaťa.

12. Kolízny opatrovník maloletého na pojednávaní konanom dňa 12.10.2021 uviedol nasledovné: Po vykonaní dokazovania, vyjadrení sa účastníkov konania, sme názoru, že tento návrh nesleduje záujem mal. dieťaťa. Otec sa do výkonu trestu dostal svojím vlastným zaviniením a zavinieným konaním, preto navrhujeme predmetný návrh zamietnuť.

13. Podľa ust. § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

16. Podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

17. V tejto súvislosti súd uvádza, že zmenou pomerov v súlade s ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine sa vo všeobecnosti rozumie výrazná zmena okolností na jednej alebo druhej strane, t.j. oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom, pričom musí ísť o zmenu trvalú nielen prechodnú a musí ísť o zásadnú zmenu v tých okolnostiach, z ktorých vychádzalo predchádzajúce rozhodnutie o výživnom. V tomto konaní je preto súd povinný zohľadniť a porovnať pomery, z ktorých vychádzalo predchádzajúce súdne rozhodnutie o výživnom s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania súdu o návrhu na zmenu výživného. Aj pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov sa opätovne použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného (ust. § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 a ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine).

18. Otec svoj návrh na zníženie výživného dôvodí najmä tým, že v dôsledku jeho umiestnenia do ústavu na výkon trestu odňatia slobody nie je v jeho schopnostiach a možnostiach uhrádzať výživné v súdom určenej výške 120,00 eur. Ďalej argumentuje tým, že pred nástupom do výkonu trestu bol živnostník, avšak v dôsledku pandémie stratil príjem, resp. výdavky prevyšovali príjmy. V tom čase, ako sám uvádza, požíval v značnom množstve aj alkoholické nápoje. Vyjadril obavu, že po odpykaní trestu a jeho návratu do bežného života, bude jeho situácia ešte nepriaznivejšia, a to aj v dôsledku neprimerane vysokého výživného, ktoré nie je schopný uhrádzať. Súd zdôrazňuje, že každý rodič má v prvom rade povinnosť zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb, pričom zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča, alebo potreby iné. V súčasnosti (od podania návrhu do rozhodovania vo veci samej) otec bol/ je vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin. Konkrétne pre nedbanlivostný trestný čin ublíženia na zdraví v zmysle právoplatného rozsudku Okresného súdu Rožňava č.k. 3T/128/2016, ďalšie dva sú úmyselné trestné činy zanedbanie povinnej výživy v zmysle právoplatného rozsudku Okresného súdu Rožňava č.k. 3T/79/2019 a 15T/33/2020. Je teda nepochybné, že výlučne otec sám si zaviniel daný stav a v jeho pomeroch nedošlo k žiadnej zásadnej (kvalifikovanej) zmene. Určujúcim je preto fakt, že nebyť trestu odňatia slobody, mohol by otec byť činný na trhu práce a vlastnou aktivitou dosahovať primeraný príjem. Inak povedané, ak si povinný rodič v dôsledku vlastného zavinenia znemožní dosahovanie príjmov napríklad tým, že si odpykáva trest odňatia slobody za úmyselný trestný čin, zaťažuje ho rovnako vyživovacia povinnosť odzrkadľujúca jej možnosti a schopnosti. V opačnom prípade by to totiž znamenalo, že ak výživou povinný subjekt nepracuje, t. j. reálne nemá možnosti (príjem) na to, aby si plnil vyživovaciu povinnosť, a teda nemusí platiť výživné nad rámec zákonnej nevyhnutnej miery. V tejto súvislosti súd uvádza, že tvrdenie otca o strate jeho príjmu ako živnostníka v dôsledku pandemickej situácie, neobstojí. V uvádzanom prípade by sa uplatnil princíp potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné, ktorý spočíva v tom, že súd neprihliada len na skutočné príjmy povinného, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, ktoré povinný mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové schopnosti, dopyt na trhu práce. Je v schopnostiach otca si zabezpečiť takú pracovnú pozíciu, a tomu zodpovedajúce mzdové ohodnotenie, aby by plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu, resp. k deťom, nebolo ohrozené. Súd v prípade tvrdenia otca o narastajúcom dlhu na výživnom zohľadnil aj tú skutočnosť, že v rámci dedičského konania má byť otcovi vyplatená určitá čiastka, ktorá má byť použitá aj na úhradu dlhu na výživnom. Na základe vykonaného dokazovania súd konštatuje, že v danom prípade nedošlo ku kvalifikovanej a trvalej zmene pomerov na strane otca. Keďže je otec trestne stíhaný pre úmyselný trestný čin, túto okolnosť nie je možné považovať za objektívnu, ktorá nastala bez jeho pričinenia. Podľa názoru súdu, úmyselné konanie otca, pre ktoré bol následne vzatý do väzby a odsudzujúcim rozsudkom uznaný vinným pre úmyselný trestný čin, za ktorý mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, a s tým spojené zníženie jeho príjmu, nemôže byť pričítané na ťarchu dieťaťa, ktoré jednak nie je schopné sa samé živiť, ako aj voči ktorému má povinný rodič zákonnú povinnosť usporiadať svoje majetkové pomery tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Z uvedeného dôvodu súd návrh otca na zníženie výživného zamietol ako nedôvodný.

19. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. §§ 52 a 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia v troch vyhotoveniach, ktoré sa podáva na Okresný súd Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Košiciach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.